

**راهنمای کامل تربیت روانشناختی فرزند
از تولد تا ۷ سالگی**

تألیف: جواد عینی پور
کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی

سرشناسه: عینی پور، جواد، ۱۳۵۶

عنوان و نام پدید آور: راهنمای کامل تربیت روانشناختی فرزند از تولد تا ۷ سالگی / تألیف جواد عینی پور

مشخصات نشر: رشت: جواد عینی پور، ۱۳۹۰

مشخصات ظاهری: ۱۸۵ص:؛ مصور.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۰۴-۷۲۷۹-۸

بها: ۳۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: کودکان - سرپرستی

موضوع: کودکان سرپرستی - جنبه های روان شناختی

موضوع: تربیت خانواده گوی

رده بندی کنگره: ۳۲۰.۹۲ / HQ۷۶۹

رده بندی دیویی: ۶۴۴/۱

شماره کتاب شناسی ملی: ۲۲۷۲۰۰۱

نام کتاب: راهنمای کامل تربیت روانشناختی فرزند

«از تولد تا ۷ سالگی»

مؤلف: جواد عینی پور

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰

تیراژ: ۱۰۰۰

صحافی: آراد

قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۰۴-۷۲۷۹-۸

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است.

تلفن بخش: ۰۹۱۱۱۳۰۱۷۸۷ - رشت - دفتر مشاوره و روانشناسی عینی پور

تقدیم بہ:

حضرت والا جایگاہ، بزرگمرد تاریخ ؛ بقیہ اللہ الاعظم روحنا وروح العالمین
لہ الفداء

روح بلند و پاک محمد(ص) ، زرتشت (ع)، عیسیٰ بن مریم(ع) ، موسیٰ بن
عمران(ع) و ہمہ انبیاء الہی

عدالت علی بن ابی طالب (ع) و ہمہ ائمہ معصوم(ع)

منش و الاہی کوروش ذوالقرنین

دلآوری سورما سردار بیگانہ ستیز مہین ما

تہجد بی رہای یعقوب لیث نژادہ کنندہ استقلال کشور ما

اصالت فردوسی؛ پاسدار حرم فرہنگمان

فصاحت سعدی و حافظ و دیگر شیرین سخنان فارسی

درایت و سیاست نظام الملک و دیگر سیاستمداران پاک تاریخ ما

نور علم ابن سینا و ابوریحان و دیگر دانشمندان نشو و آریانی

ایثار حسین فہمیدہ و دیگر سربازان ارتش قدرتمند ما

مظلومیت شہداء ما

طہارت شمع قدیسان آئین توحید

مقدمه

بخش اول: آنچه که باید بدانید

۲ نتایج آخرین یافته ها درباره وجود جسمی انسان

۲۲ نتایج آخرین یافته ها درباره وجود شناختی و ادراکی انسان

۲۵ نتایج آخرین یافته ها درباره وجود اجتماعی و عاطفی انسان

۳۳ نتایج آخرین یافته ها درباره وجود اخلاقی انسان

۳۵ نتایج آخرین یافته ها درباره هوش

۴۰ نتایج آخرین یافته ها درباره یادگیری

۴۱ نتایج آخرین یافته ها درباره تعامل روان، محیط، خود در هستی انسان

بخش دوم: شیوه علمی پرورش کودک تا ۳ سالگی

۴۵ بعد جسمی - حرکتی

۵۶ بعد شناختی - دریافتی

۶۰ بعد اجتماعی - عاطفی - گویایی

اختلالات رفتاری شایع در این دوره:

۷۲ افسردگی

۷۸ بیقراری و تحرک بیش از حد

۸۱ ترس

۸۸ عادات ناهنجار نامطلوب (فرو بردن انگشت در بینی، مکیدن انگشت)

بخش سوم: شیوه علمی پرورش کودک از ۳ تا ۷ سالگی

۹۱ بعد جسمی - حرکتی

۱۰۰ بعد شناختی

۱۰۵ بعد اجتماعی - عاطفی - گویایی

۱۱۲ بعد اخلاقی

اختلالاتهای رفتاری شایع در این دوره

۱۲۳ ترس (تاریکی، مدرسه)

۱۲۹ عاداتهای نامطلوب (جویدن ناخن، کشیدن موها)

۱۳۱ اختلالاتهای مربوط به دفع و ادرار (شب ادراری و بی اختیاری ادرار)

اختلال در تغذیه:

۱۳۸ طرد غذا

۱۱۱ پر خوری

۱۱۳ ناخوردن یا نخوردن

۱۱۳ نشخوار

۱۱۱ آشغال خوری

اختلالاتهای مربوط به خواب:

۱۱۶ کم خوابی یا دیدن کابوس

۱۱۷ وحشت زدگی شبانه

۱۱۸ راه روی در خواب

۱۱۹ دندان قروچه

۱۵۲ گفتار در خواب

اختلالاتهای گویایی:

۱۵۳ خاموشی انتخابی

۱۵۱ تکلم کود کانه

۱۵۶ لکنت

۱۶۰ حسادت

۱۶۱ هیپو کنندریا

۱۶۲ عیستری

۱۶۶ جنون

۱۶۸ دزدی

۱۷۱ بیقراری

مقدمه:

در جلسه های مشاوره با والدان در باره تربیت فرزندان آنها ، مدتها بود که دلم می خواست یک کتاب راهنمای کامل درباره تربیت فرزند را به آنها معرفی کنم که علاوه بر علمی بودن به زبانی نوشته شده باشد که فهمش نیز برای همگان آسان باشد . در بین کتابهای موجود که کتابهای در خوری نیز بودند چنین ویژگیهایی را ندیدم . به عبارت دیگر یا علمی بودند و زبانشان مختص دانش آموختگان رشته روانشناسی بود و یا اینکه علمی نبودند و به صورت روانشناسی بازاری نوشته شده بودند . هم چنین دنبال کتابی بودم که شامل همه ابعاد تربیت باشد و به طریقی منظم به همه مسائل تربیتی یک کودک پرداخته باشد . مسافانه چنین ویژگی ای نیز در آنها نبود . یعنی هر کدام تنها به بخشهایی از تربیت کودک پرداخته بودند . بنابراین تصمیم گرفتم که به یاری خداوند عالم ، چنین کاری را انجام دهم . برای نگارش این کتاب منابع مختلف زیادی را مطالعه و از نظر گذراندم و تمام تجارب ۱۰ ساله خویش به عنوان مشاور را نیز به یآوری طلبیدم . هر جا که از کتابهای معتبر نقل قول شده است به صورت زیر نویس ، کاملاً مشخص شده است . این کتاب می تواند به عنوان یک راهنما از سوی مشاوران مراکز مشاوره و خدمات روانشناسی و مشاوران مدارس و مشاوران تربیتی و مربیان آموزش و پرورش ، روحانی های مراکز تربیتی ، پزشکان اطفال به والدان معرفی و یا تحویل گردد . اعتقاد نگارنده بر این است که آنها با دانستن مطالب این کتاب ، آسایر و بهتر می توانند در کنار راهنمایی های مشاوران ، مربیان ، روحانیان و پزشکان اطفال از کار تربیت و رشد صحیح فرزند خویش بر آیند .

ابا قبل از پرداختن به مطالب اصلی کتاب ، با شما به عنوان پدر و مادر حرفهایی دارم :

من اعتقاد دارم که نعمت فرزند بر انسان ، نعمت بزرگی است . اگر نگاهی به یاس و دلشکستگی آنانی که هنوز بدین نعمت نرسیده اند ، بیندازید متوجه خواهید شد که چه نعمت بزرگی در کف دارید . آری او آمده است که وجود ترا به وجودی دوست

داشتنی و محبوب تبدیل کند. من بعید می دانم که به جز خداوند کسی باشد که بیشتر از فرزندانمان شما را دوست داشته باشد. اگر در پیش هر کس حقیر باشید در پیش فرزند خود صاحب کمال و بزرگی هستید. شما هر اندازه تنفر برانگیز هم باشید فرزندانمان شما را محبوب خواهند دانست. پس آنان را دوست بدارید اگر چه تنفر برانگیز به نظر برسند.

من اعتقاد دارم اگر قرار باشد زنده بمانید و معتقدید خداوند شما را برای هدفی آفریده است، این هدف همان تلاش صادقانه و همه جانبه شما در پرورش انسانهایی است که برای اعتلاء انسانیت و گسترش حدود انسانیت آرام نگیرند. اگر انسانیت اعتلاء و گسترش پیدا کند شما به پای نشسته اید و الا مثل درختی خواهید بود که زیست و محصولی نداد و مورد استفاده ای قرار نگیرد و وپوسید و رفت.

من اعتقاد دارم فرزند شما کسی است که تصمیم گرفته اید او را پرورید. فرقی نمی کند این فرزند از پشت و وجود تو باشد و یا اینکه نباشد. مهم این است که تو با پروردن او به هدف والای زیستن خویش به عنوان یک انسان نائل می گردی. انسانی که اسم پدر و مادر بر او اطلاق می گردد.

اگر روزی بر شما گذشت و دیدید تلاش زیادی را در راستای تربیت فرزند خویش به کار بسته اید، آنروز را هرگز فراموش نکنید. چرا که در آنروز خود خداوند از شما قدر دانی نموده است.

سعی کنید خود را در دل بچه هایمان جای دهید. من بعید می دانم دلی باشد که پاکتر از قلب کودکان نام گرفته باشد. مطمئن باشید که دلهای پاک آنها که حریم قدس الهی است، لایقترین جایگاهی است که می توانید پیدا کنید.

بنگر که چقدر چشم کودک پاک است

قدرش به دروغ و حقه هرگز نشکست

باید که بسی سال بیند مردی

تا تازه به قلب کودکی یابد دست

خواهی چو به رب خویش راهی بینی

باید رخ کودکان نگاهی بینی

قدوس و عطف و تند شادان عزیز

بنگر به خدای خود چو خواهی بینی

اگر روزی گذشت و شما احساس کردید فرزندان با دلی سرشار از امید به آینده ای نورانی به خواب ناز فرو رفت ، شک نکنید که آنروز شما مستقیماً در ملکوت خداوند وارد شده اید و قدسیان ملکوت اسم شما را دهان به دهان بر زبان جاری کرده اند.

در کار پرورش فرزند خویش هرگز عشق و احترام نسبت به او را فراموش نکنید. قلب دارای نقشی بی بدیل در رفتار انسانهاست.

این قلب به سینه بود جائیکه خدا

در پیش فرشتگان ترا می آراست

پیراست و آفرین به خود گفت چو دید

مخلوق کلی مثل تو انگار خداست

هرگز محبت های خویش را به رخ فرزندان نکشید. شما برای پروردگارتان کار می کنید نه برای قدر دانی کردن فرزندان از شما. با شنیدن قدر دانی آنها خوشحال نشوید. شما باید صدای تشویق الهی را در اعماق دلتان بشنوید.

بر فرزندان سخت بگیرید تا در کارگاه دنیا آزموده گردند اما یادتان باشد آنها هرچه باشند بدون کمک شما ره به جایی نخواهند برد. بنابراین با حوصله سعی کنید تا آنجا که رمق دارید از کمک به آنها دریغ نکنید. و تا آنجا که حدس میزنید بالاخره خودشان مستقلانه کاری را انجام خواهند داد صبر داشته باشید. کمک کردن بی جا ویی مورد به بچه ها نه کمک بلکه کوبیدن پتک بر سر آنهاست. در باره فلسفه آفرینش اینگونه بیندیشید که روح یعنی همانکه دوباره اش در قرآن رامین گفته شده: تنزل الملائکه والروح فیها باذن ربهم من کل امره همیشه خواهان حلول در پیکر ناتوانی بوده است که

از وجود تو ساخته شده است. تا پس از حلول، نفس او را تشکیل دهد. از سوی دیگر اهریمن هم همیشه خواهان حلول در آن بوده است. بنابراین کودکان دارای نفسی خواهد گردید که جولانگاه دو الهام قرار می گیرد: از سوی «روح» پرهیزگاری به او الهام می گردد و از سوی اهریمن فساد و فجور. نفسی که بالاخره دارای برخی از ویژگیها و خصصتها خواهد شد. حال خداوند دوست دارد چنین نفسی را به کمک تو از الهامهای شیطانی و ارهاند تا اینکه بطور کامل روح در او مستقر گردد و به رستگاری برسد.^۱ اگر روح به طور کامل در او مستقر گردد او تبدیل به یک مقرب درگاه خداوند شده است و صاحب حیات طیبه گردیده است. اگر روح نتواند به طور کامل در او مستقر گردد آنگاه او به درجاتی در آتش غضب الهی خواهد بود که در آن صورت به رحم او احتیاج فزاین خواهد داشت.

شما می توانید فرزندانان را مثل خیلی ها تربیت کنید اما ای کاش آنها را کسانی بار بیاورید که :

توبه کننده باشند مثل آدم و حوا، صبور مثل نوح، شجاع مثل ابراهیم، اندیشمند مثل زرتشت، بی غل و غش مثل موسی، ملکوتی مثل مسیح، امین مثل محمد، نیرومند مثل علی، عاشق مثل حسین، آزاده مثل کوروش، پای بند به اصول مثل یعقوب لیث، پاکروان مثل فردوسی، اهل تدبیر مثل نظام الملک، دانشمند مثل ابن سینا، عفیف مثل مریم، پرمهر و وفا مثل زهرا، جان گذشته مثل شهیدان، زلال مثل آب

موفق باشید

عینی پور

خرداد ۸۹

^۱ - و من سما سواها و نالهما فجیرها و نوالها و قد اطلع من ذکاهما و قد حاب من دسما